

רע"פ 5755/13 - עולה עודה נ' מדינת ישראל

רע"פ 5755/13 - עולה עודה נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 5755/13

עולה עודה

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[13.11.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 24.6.2013, בעפ"ת 14887-11-12, שניתן

על-ידי כב' השופטת ט' חיימוביץ

בשם המבקש - עו"ד דוד גולן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, בעפ"ת 14887-11-12 (כב' השופטת ט' חיימוביץ), מיום 24.6.2013, במסגרתו התקבל ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה באילת (להלן: בית המשפט לתעבורה), בפ"ל 1048-09 (כב' השופט ש' לייבו), מיום 16.10.2012.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום בגין ביצוע העבירות הבאות: נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ללא רישיון, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה; נהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970; אי ציות להוראות שוטר, לפי תקנה 23(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה); אי חגירת חגורת בטיחות בנהיגה, לפי תקנה 83(א) לתקנות התעבורה.

מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 25.2.2009, בשעה 12:35 או בסמוך לכך, נהג המבקש ברכב משא ברחוב המלאכה באילת, מבלי לחגור חגורת בטיחות. שוטרת שהבחינה בכך, ביקשה מן המבקש, באמצעות מערכת כריזה, שיעצור את רכבו בצד הדרך, אך הוא לא עשה כן. עוד נטען בכתב האישום, כי בעת האירוע היה המבקש תחת עונש פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, ובעקבותיו הוא אף הפקיד את רישיונו; לא היה בידיו רישיון נהיגה תקף, שכן זה פקע עוד בשנת 1998; ומבלי שהייתה בידיו פוליסת ביטוח תקפה.

3. ביום 15.9.2011, הרשיע בית המשפט לתעבורה (כב' השופט א' רום) את המבקש, על יסוד הודייתו, בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, והורה על עריכתו של תסקיר מבחן בעניינו של המבקש.

ביום 16.10.2012, נשמעו טיעוני הצדדים לעונש, בפני כב' השופט ש' לייבו, אשר החליף את כב' השופט א' רום. במהלכו של הדיון, ולאחר שהצדדים העירו כי נפלה טעות בכתב האישום, תיקן בית משפט לתעבורה את הכרעת דינו, והרשיע את המבקש בעבירה שעניינה נהיגה בעת שרישיון הנהיגה פקע לתקופה העולה על שישה חודשים, חלף עבירת הנהיגה ללא רישיון נהיגה.

לאחר זאת, גזר בית המשפט לתעבורה את דינו של המבקש. בפתח גזר הדין, הודגש כי צבר עבירות התעבורה, בהן הורשע המבקש "הינו חמור ביותר", והדבר מעיד על מסוכנותו של המבקש. עוד הוטעם, כי מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים כוללת רכיב של מאסר בפועל, לצד מאסר על-תנאי ועונשים נלווים. לפיכך, ועל יסוד כלל הנסיבות, קבע בית המשפט לתעבורה, כי מתחם הענישה ההולם בעניינו כולל מאסר לריצוי בפועל ועונש פסילה "לשיעור זמן ארוך". בית המשפט לתעבורה הזכיר, כי המבקש צבר לחובתו 37 הרשעות בעבירות תנועה, ובכלל זאת, הורשע המבקש בעבירות זהות לאלו, שבהן נתן את הדין בתיק הנוכחי. בית המשפט לתעבורה, הפנה לתסקיר שירות המבחן, שבו לא הייתה המלצה עונשית, והובהר כי המבקש לא נטל אחריות לביצוע העבירות, וככלל, הוא נוטה "להשליך אחריות על גורמים חיצוניים ולא ליטול האשמה על כתפיו". על יסוד האמור, קבע בית המשפט לתעבורה, כי העונש ההולם את נסיבות המקרה נמצא ברף הגבוה של מתחם הענישה, והשית על המבקש את העונשים הבאים: 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל; קנס בסך 1500 ₪, או 3 ימי מאסר תמורתו; פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 72 חודשים; הופעל עונש פסילה על-תנאי בן 9 חודשים, אשר ירוצה במצטבר, ובסך הכול מדובר בעונש פסילה למשך 81 חודשים; 7 חודשי מאסר על-תנאי, למשך 3 שנים, לבל יעבור המבקש עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

4. המבקש ערער על חומרת העונש לבית המשפט המחוזי בבאר שבע. בערעורו, טען המבקש כי בגזר דינו כלל לא הובאו בחשבון שיקולי שיקום, והעונש שהושת עליו הוא קיצוני ומופרז בחומרתו. לפיכך, עתר המבקש לביטול עונש המאסר בפועל ולהפחתה משמעותית של עונש הפסילה. המשיבה לא התנגדה לקיצור תקופת הפסילה, אך סברה כי עונש המאסר בפועל אינו חורג ממתחם הענישה ההולמת, ועל כן יש להותירו על כנו. ביום 24.6.2013, קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש. נקבע, כי על אף שעונשו של המבקש מצוי במתחם הענישה ההולמת, הרי שלא ניתן משקל מספיק לעונשים הקלים יחסית, אשר הוטלו על המבקש בעבר, ולענישה הנוהגת בעבירות דומות. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע, כי גם אם ישנה הצדקה להחמרה בעוצמת הענישה, יש לעשות זאת באופן הדרגתי, ואין מקום, בנידון דיון, להשית על המבקש עונש מאסר לריצוי בפועל. לפיכך, קבע בית המשפט המחוזי, כי יש להעמיד את תקופת מאסרו של המבקש על 6 חודשים, אשר ירוצו על דרך של עבודות שירות. עוד נקבע, כי תקופת הפסילה הכוללת תקוצר לכדי 65 חודשים, כולל הצטברות חלקית של עונש הפסילה על-תנאי, שהופעל על-ידי בית המשפט לתעבורה.

בקשת רשות הערעור

5. המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. בבקשה נטען, כי עולה, במקרה דנן, "סוגיה אנושית-מצפונית", המצדיקה עריכתו של דיון "גלגול שלישי", וזאת משיקולי צדק. הבקשה נסבה על משכה של תקופת הפסילה בפועל שהושתה על המבקש. לדידו של המבקש, עונש הפסילה שנקבע על-ידי בית המשפט לתעבורה חורג ממדיניות הענישה המקובלת במקרים כגון דא, והיה על ערכאת הערעור להקל במידה ניכרת יותר, ממשכו. המבקש הוסיף וטען, כי הוא נהג משאית במקצועו, ועקב עונש הפסילה הממושך, נפגעה פרנסתו של משפחתו, והדבר פוגע גם בששת ילדיו. בנסיבות העניין, סבור המבקש, כי יש לנהוג עימו "לפנים משורת הדין", ולקצר את תקופת הפסילה שנגזרה עליו.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובנספחיה, נחה דעתי כי דינה של הבקשה להידחות.

7. הלכה מושרשת היא כי בקשות רשות ערעור תתקבלנה במשורה, ואך במקרים מהם עולה שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה עקרונית רחבת היקף, החורגת מעניינים הפרטיים של הצדדים לבקשה, וכן במקרים נדירים וחריגים בהם קיים חשש מעיוות דינו של המבקש או משיקולי צדק כלפיו (רע"פ 5778/13 גדמו נ' מדינת ישראל (12.11.2013); רע"פ 6615/13 שוויקי נ' מדינת ישראל- הוועדה המחוזית לתכנון ובניה (29.10.2013); רע"פ 4731/13 חברת אויסון ישראל בע"מ נ' מדינת ישראל (28.10.2013)). המבקש אינו טוען כי עולה מבקשתו שאלה משפטית או סוגיה עקרונית כלשהי, אך לדידו יש לקבל את בקשתו משיקולי צדק, עקב קשיי הפרנסה הנגרמים לו בשל פסילת רישיונו לתקופה העולה על 5 שנים. אין בידי לקבל טענה זו, שכן לא מצאתי כי מתקיימים בעניינו של המבקש שיקולי צדק, או מתעוררת "סוגיה אנושית-מצפונית" כטענתו, באופן המצדיק עריכתו של דיון "גלגול שלישי", בעניינו. מטבע הדברים, פסילתו של אדם מלנהוג ברכב, ובעיקר כשמדובר בנהג מקצועי, גוררת עמה קשיים כאלו ואחרים, לו ולמשפחתו, ובכלל זאת גם קשיים כלכליים. אך, ככלל, אין די בהכבדה הכלכלית הנלווית לעונש הפסילה, בכדי להקים עילה למתן רשות ערעור, משיקולי צדק. זאת בעיקר, כאשר הטענה בדבר קיומם של קשיים כלכליים הועלתה על-ידי המבקש, כלאחר יד, ומבלי שהוצגו נתונים אשר יאפשרו לבחון אותה לעומקה.

לא למותר להוסיף, כי עסקינן בבקשה הנסבה סביב חומרת העונש, אשר הוטל על המבקש. הלכה היא, כי לא די בטענות המכוונות כנגד חומרת העונש, לבדן, בכדי להצדיק מתן רשות ערעור בפני בית משפט זה, אלא אם מדובר במקרים חריגים, בהם העונש סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת והראויה במקרים דומים (רע"פ 5753/13 בן מויאל נ' מדינת ישראל (31.10.2013); רע"פ 7047/13 אליאב נ' מדינת ישראל (20.10.2013); רע"פ 4544/13 ניסים נ' מדינת ישראל (15.10.2013)). עונש הפסילה, עליו משיג המבקש, הופחת בערכאת הערעור לכדי 65 חודשים. סבורני, כי נוכח חומרת העבירות בהן הורשע המבקש; עברו התעבורתי המכביד; והעובדה כי העבירות בוצעו שעה שעונש פסילה על-תנאי תלוי ועומד נגדו, הרי שעונש הפסילה שנקבע בעניינו של המבקש, הינו ראוי ומאוזן.

8. לפיכך, ומשלא מצאתי מקום להורות על עריכתו של דיון "בגלגול שלישי", דינה של הבקשה להידחות. ניתנה היום, י' בכסלו התשע"ד (13.11.2013).